

A
I
V
99

143 : 51

Handboek no.
2440.

BIBLIOTHEEK
Proefstation voor de Groenten- en
Fruitteelt onder Glas te Naaldwijk.

PROEFSTATION VOOR DE GROENTEN- EN FRUITTEELT ONDER GLAS TE NAALDWIJK

De teelt van
Ogenmeloenen
met
één twee of drie
stengels per plant

A.J. Vijverberg
Naaldwijk
1969

243178

1. Inleiding
2. Materiaal en methoden
 - 2.1. De gebruikte selectie
 - 2.2. De opkweek
 - 2.3. De teelt
 - 2.4. De opzet van de teelt
3. Resultaten
 - 3.1. Het aantal vruchten
 - 3.2. De gewichtsopbrengst en het gemiddeld vruchtgewicht
4. Discussie
 - 4.1. De opzet van de proef
 - 4.2. Het aantal vruchten
 - 4.3. De gewichtsopbrengst
 - 4.4. Het gemiddeld vruchtgewicht.
5. Literatuur.

SAMENVATTING

In 1968 is een proef opgezet om het effect van het meerstengelsysteem bij Ogenmeloenen te demonstreren en nader te bestuderen. Voor het demonstratie effect werd het nuttig geacht met hele kappen te werken. Door de invloed van het kapeffect, gekoppeld aan het te onderzoeken effect, zijn de cijfers voor de voorlichting niet of nauwelijks bruikbaar. Voor het onderzoek hebben ze nauwelijks betekenis.

Op grond van de resultaten wordt vermoed, dat het meerstengelsysteem tot een groter aantal vruchten per m² leidt en daarmee gekoppeld tot een hogere kg-opbrengst. Tevens wordt vermoed, dat het leidt tot een hoger gemiddeld vruchtgewicht.

1. Inleiding

In 1966 (ANONYMUS 1967^a) is door SWEEP op het Proefstation onderzoek verricht naar de invloed van de plantafstand en het snoei-systeem op de produktie. Uit de door hem gepubliceerde gegevens nemen we er hieronder enkele over.

Tabel 1. Invloed van de plantafstand en het snoeisysteem op de produktie van meloenen.

Aantal stengels per 22½ cm bedlengte ')	oogst per vak t/m					
	15/6			28/7		
	aantal	kg	gemiddeld vruchtgew. (gr)	aantal	kg	gemiddeld vruchtgew. (gr)
½ (2)	54	37,6	697	95	75,6	797
1 (3)	38	31,2	821	77	69,3	900
1 (1)	49	30,8	628	91	69,5	764

Bij het aanhouden van 3 stengels per plant, bleek het gemiddeld vruchtgewicht betrouwbaar hoger te zijn dan bij 1 of 2 stengels ($P < 0,01$). Hiermee gaat een niet betrouwbaar verschil in aantal vruchten samen. Gelet op het belang, dat de handel toekent aan het gemiddeld vruchtgewicht bij Ogenmeloenen (ANONYMUS, 1966) is getracht het meerstengelsysteem bij Ogenmeloenen te propageren en nader te bestuderen.

'): Tussen haakjes: aantal stengels per plant.

2. Materiaal en methoden

2.1. De gebruikte selectie

Het onderzoek is verricht met Ogenmeloenen, selectie De Mos. Deze selectie is gekozen op grond van het onderzoek van SWEEP (ANONYMUS, 1967^b).

2.2. De opkweek

De pitten zijn uitgelegd op 10 januari 1968. De opkweek heeft plaats gehad in B-9 (ongelijkzijdige opkweekkas). Tijdens de opkweek zijn de planten belicht met TL-licht. (TL-65 W-33). De buizen hingen op een onderlinge afstand van 50 cm. De planten zijn opgekweekt in 12 cm-plastic potten. Tijdens de opkweek zijn de planten bestemd het meerstengelsysteem getopt.

2.3. De teelt

De planten zijn uitgepoot in A-12 (kleine bomkas) op 22 februari 1968. Er zijn gedeeltelijk drie rijen per kap (achterste zes poten) en gedeeltelijk twee rijen per kap gepoot (voorste drie poten). De oogstgegevens zijn per kap verzameld, er is dus geen onderscheid gemaakt tussen het telen van twee en drie rijen per kap. Het telen van drie rijen per kap heeft het voordeel, dat de plantafstand tussen de rijen aansluit bij het in de praktijk gebruikelijke. Het telen van twee rijen per kap geeft meer ruimte voor bezoekers en dergelijke. Per kap kwam 71,05 m bed voor. De planten zijn gepoot op een broeivuur, bestaande uit 20 kg stro en 30 kg schiedammer per m bedlengte.

Zijscheuten zijn weggebroken tot 80 cm hoogte. In 10 tot 14 dagen wordt dan een zetsel verkregen van \pm 5 meloenen binnen 14 dagen. De gevolgde werkwijze met de voor- en nadelen zijn beschreven door BUITELAAR (1968).

2.4. De opzet van de proef

De opzet van de proef is zo eenvoudig mogelijk gehouden, omdat zoals reeds is vermeld in de inleiding, het doel was een teeltmethode te demonstreren. Bij de opzet gingen we namelijk van de gedachte uit, dat grote vakken — hele kappen — de tuinders beter aanspreken, dan kleine vakken. De opzet van de proef is weergegeven in tabel 2. Hierbij is kap 1 genoemd, de kap gelegen aan de zijde van de komkommerskasjes; kap 7 de kap gelegen aan de zijde van de bloemenkassen.

Tabel 2. Opzet meloenenproef 1968.

kap nr.	aantal stengels per plant	per kap	
		aantal planten	aantal stengels
1	3	113	339
2	2	136	272
3	1	181	181
4	2	136	272
5	3	113	339
6	1	181	181
7	3	113	339

De plantafstand bedroeg bij één stengel per plant 40 cm; bij twee stengels 50 cm en bij drie stengels 60 cm.

3. Resultaten

De resultaten zijn weergegeven op drie peildata. Gegevens zijn verzameld zowel over het aantal vruchten als de gewichtsopbrengst.

3.1. Het aantal vruchten

De gegevens betreffende het aantal vruchten per kap zijn weergegeven in tabel 3.

Tabel 3. Aantal vruchten per kap (Getotaliseerd) op drie oogstdata.

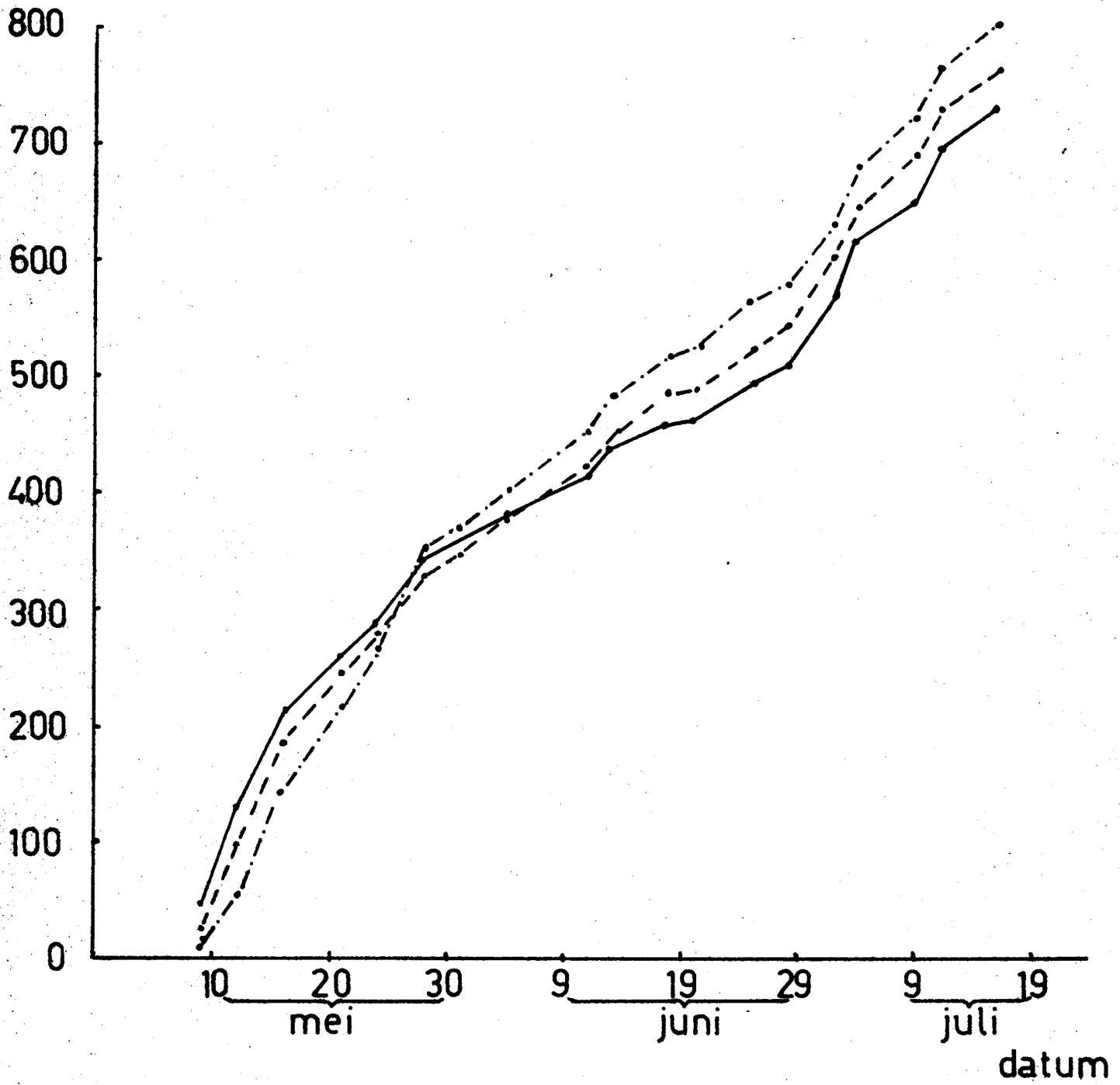
Kap nr.	stengels per plant	aantal vruchten t/m		
		4/6	20/6	16/7
1	3	472	638	967
2	2	483	635	979
3	1	502	609	970
4	2	507	646	1021
5	3	556	709	1073
6	1	500	603	941
7	3	548	715	1113

Het gemiddeld aantal vruchten per 100 m² per behandeling is weergegeven in tabel 4.

Teeltproef meloen 1968

aantal vruchten
per 100m²

- 1 stengel syst.
- - - 2 stengel syst.
- · - · 3 stengel syst.

Tabel 4. Opbrengst per 100 m² gemiddeld bij één, twee en drie stengels per plant.

stengels/ plant	aantal vruchten op		
	4/6	20/6	16/7
1	382	462	729
2	378	489	763
3	401	525	802

Het verloop van de opbrengst met de tijd is weergegeven in bijgaande grafiek.

3.2. De gewichtsopbrengst en het gemiddeld vruchtgewicht

De gegevens betreffende de gewichtsopbrengst en het gemiddeld vruchtgewicht per kap zijn weergegeven in tabel 5.

Tabel 5. Opbrengst per kap in kg en gemiddeld vruchtgewicht in grammen op drie oogstdata

kap nr	stengels per plant	Opbrengsten t/m					
		4/6		20/6		16/7	
		kg	g	kg	g	kg	g
1	3	328	695	478	750	799	826
2	2	350	725	480	756	797	814
3	1	333	664	415	682	758	782
4	2	375	740	472	731	828	811
5	3	399	718	509	717	852	794
6	1	330	660	398	660	732	778
7	3	369	673	480	671	824	740

De gemiddelde opbrengst en het gemiddeld vruchtgewicht per behandeling is weergegeven in tabel 6.

Tabel 6. Opbrengst per 100 m² gemiddeld in kg en gemiddeld vruchtgewicht in g bij één, twee en drie stengels per plant.

stengels per plant	gegevens betrekking hebbend op de oogst t/m					
	4/6		20/6		16/7	
	kg	g	kg	g	kg	g
1	253	662	311	671	569	780
2	277	733	363	743	620	812
3	279	695	373	711	630	785

4. Discussie

4.1 De opzet van de proef

De gegevens betreffende het aantal vruchten, geoogst t/m 4 juni (tabel 3) suggereren een verloop in de kas. Het aantal geoogste vruchten per kas neemt van kap 1 t/m kap 5 toe. Eenzelfde verloop is — zij het met een onregelmatigheid in kap 3 — eveneens aanwezig bij de kg-opbrengst (tabel 5). Dit wijst op de zwakte van „proeven”, opgezet met het doel een effect te demonstreren. Andere effecten (temperatuurverloop, vruchtbaarheidsverloop) versluieren het gezochte effect. Als we veronderstellen, dat hier sprake is van een temperatuurverloop is het begrijpelijk, dat op de latere peildata het „kapverloop” niet meer zichtbaar is. Het hoog opgaande gewas verhindert dan waarschijnlijk het ontstaan van een temperatuurverloop.

Qua onderzoek zijn dergelijke proeven erg twijfelachtig, omdat het gezochte effect vaak niet aangetoond wordt.

Qua voorlichting is het resultaat eveneens twijfelachtig, omdat de cijfers de tuinders niet of nauwelijks kunnen overtuigen. Naarmate het onderzoek meer diepgaand is, zullen de effecten in het algemeen kleiner zijn en moeilijker „eenvoudig” aantoonbaar zijn.

4.2. Het aantal vruchten

De gegevens doen vermoeden, dat het aantal vruchten per m² positief wordt beïnvloed door het meerstengelsysteem (tabel 4). Dit vermoeden wordt nog vergroot door de opbrengst van enkele kappen op de drie peildata, onderling te vergelijken, namelijk :

kap . 2 en 4 met kap 3

kap 5 en 7 met kap 6

(zie tabel 3).

Mogelijk wordt dit aanwezig geachte effect veroorzaakt door het verschil in het aantal stengels per kap (tabel 2).

4.3. De gewichtsopbrengst

De gewichtsopbrengst hangt nauw samen met het aantal geoogste vruchten. In tabel 7 zijn de rang correlatie-coëfficiënten van Spearman waergegeven voor de drie peildata tussen :

- het aantal vruchten en de kg-opbrengst per kap
- het aantal vruchten en het gemiddelde vruchtgewicht
- de kg-opbrengst en het gemiddeld vruchtgewicht per kap.

Tabel 7. Rang correlatie-coëfficiënten van Spearman.

peil- datum	onderzochte factoren	correlatie- coëfficiënt	P
4/6	aantal x kg	0,857	0,05
	aantal x gem.vruchtgewicht (g.v.g.)	0,107	N.S.
	kg x g.v.g.	0,571	N.S.
20/6	aantal x kg	0,759	0,05
	aantal x g.v.g.	0,107	N.S.
	kg x g.v.g.	0,420	N.S.
16/7	aantal x kg	0,786	0,05
	aantal x g.v.g.	- 0,250	N.S.
	kg x g.v.g.	0,179	N.S.

Uit de tabel blijkt een goede samenhang tussen het aantal vruchten per kap en de kg-opbrengst. Een samenhang tussen het g.v.g. is noch met de opbrengst in stuks, noch met de kg-opbrengst aantoonbaar.

4.4. Het gemiddeld vruchtgewicht.

Het gemiddeld vruchtgewicht lijkt inderdaad beïnvloed te zijn door het snoeisysteem (tabel 6). Op alle peildata is het gemiddeld vruchtgewicht bij het éénstengelsysteem kleiner dan bij het meerstengelsysteem. Als we dezelfde vergelijking toepassen tussen enkele kappen onderling, zoals we gedaan hebben onder 4.2. dan wordt ook hier ons vermoeden niet onzekerder gemaakt.

5. Literatuur

- ANONYMUS, 1966 : Meloenen voor de Engelse markt.
De Tuinderij, 6 : 181 - 182.
- ANONYMUS, 1967^a : Plantafstanden en snoeisystemen bij
Ogenmeloenen.
Jrvsl. Proefstat.Gr. en Fr. onder Glas
1966 : 91.
- ANONYMUS, 1967^b : Vergelijking van twee Ogenmeloenen-se-
lecties.
Jrvsl. Proefstat.Gr. en Fr. onder Glas
1966 : 144.
- BUITELAAR, K., 1968 :
Meer belangstelling voor Ogenmeloenen.
Gr. en Fr. 23 : 1953.